

61. møde.

Onsdag den 4. juni kl. 10.

Formanden:

Udvalget for forretningsordenen har afgivet betænkning og indstilling angående folketingets samtykke i henhold til grundlovens § 57 (Patursson).

Endvidere har udvalget afgivet betænkning over forslag til folketingsbeslutning om partiernes udpegning af medlemmer til internationale delegationer (af Jørgen Junior m. fl.).

Endelig har udvalget afgivet betænkning over forslag til lov om revisionen af statens regnskaber m. m.

Eksemplarer vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Forespørgsel til statsministeren af Knud Jespersen:

„Hvad kan statsministeren meddele om udviklingen i beskæftigelsen?“

(Forespørgsel nr. VI. Anmeldt 15/5 75. Fremme af foresp. vedt. 16/5 75).

Forespørgeren (Knud Jespersen) (DKP):

Jeg skal ganske kort motivere denne forespørgselsdebat, som vi har foreslået, og som vi skal have i dag.

Ønsket om denne diskussion hænger sammen med den uhyre alvorlige baggrund, hvorpå man diskuterer beskæftigelsen. Arbejdsløsheden er i færd med at antage en permanent karakter, unge er langvarigt arbejdsløse, flere unge har aldrig været i beskæftigelse endnu; virkningerne heraf er meget svære at se netop nu, men det kan få voldsomme sociale følger. Vi har langvarigt ledige i næsten alle områder, og nogle af dem er i færd med at falde for den såkaldte 26 ugers bestemmelse. Selv om vi er milde og venlige i beregningerne af det faktiske antal ledige, må man nok gå ud fra, at vi har mindst 150.000 arbejdsløse mennesker, der på en eller anden måde søger arbejde, og som ikke kan få dette arbejde. Det svarer

stort set til, at samtlige erhvervsaktive i Århus eller i dette størrelsesområde var uden beskæftigelse. Det ligner altså i allerhøjeste grad en katastrofe.

Mange er ramt af tragedier — vi kender dem, de menneskelige — der har ført til voldsomme begivenheder i familierne, og midt i alt dette har det høje ting givet løfte på løfte, men der har været meget langt imellem realiteterne. Det, der er brug for nu, er handlinger; det er, at i det samfund, hvis sygdomstegn viser sig i den store arbejdsløshed, griber lovgivningen ind, det er, at folketing og regering sikrer, at der kommer en ny udvikling i gang, der garanterer alle menneskers ret til et varigt og meningsfyldt arbejde. Det er vores ansvar, selv om kapitalismen er i krise, at det ikke bliver de svageste, der kommer til at bære det, og det er dette høje tings og denne regerings ansvar, at man efter indgreb i overenskomstsituationerne med løntilbagehold erklærede, at så kunne man sikre beskæftigelsen og sikre, at arbejdsløsheden ikke ville ramme så mange hundredtusinder, som den gør i dag.

Det er altså motiveringen for vores forespørgsel. Vi synes, det er på tide, at regeringen og det høje ting bevæger sig ned fra løfternes fagre verden og realistisk griber ind for at sikre en fornuftig udvikling, der giver beskæftigelsen forrang.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Den nuværende situation for produktion og beskæftigelse har jo sin baggrund i en række forhold, hvoraf jeg især skal fremhæve to.

Allerede i slutningen af 1973 var der tegn på en konjunkturafmatning i en række af de vigtigste industrilande. Disse begyndende afmatningstendenser blev på afgørende måde forstærket, da prisstigningerne på olie og andre råvarer satte ind i slutningen af 1973. Det lagde en kraftig dæmper på den reelle efterspørgsel i industrilandene, fordi de højere importpriser reelt virkede på samme måde som betydelige forbrugsafgifter. Da prisudviklingen samtidig medførte en drastisk forringelse af industrilandenets betalingsbalance og stimulerede inflations-tendenserne, var der en betydelig tilbageholdenhed med at iværksætte foranstaltninger, som kunne modvirke nedgangstendenserne i produktion og beskæftigelse.